

23.08.2018

Julkinen

Kokoustiedot

Aika 23.08.2018 torstai klo 15:00 - 16:20

Paikka Valtuustotalo, lautakuntien kokoushuone (Suokatu 42)

Lisätietoja

Saapuvilla olleet jäsenet

Sakari Pääkkö, puheenjohtaja
Matti Venäläinen, varapuheenjohtaja
Tuula Niskanen
Anna Partanen
Kati Seppälä
Anu Vartiainen

Muut saapuvilla olleet

Kaisu Matinniemi, joukkoliikennepäällikkö	esittelijä
Seppo Kiiski	Siilinjärven kunnanhallituksen edustaja
Pekka Kauhanen	Siilinjärven kunnan talouspäällikkö
Seija Pasanen, joukkoliikenneinsinööri	pöytäkirjanpitäjä

Asiat 41 - 47 §

23.08.2018

Julkinen

Allekirjoitukset

Sakari Pääkkö
puheenjohtaja

Seija Pasanen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Kuopion kaupungin kaupunkiympäristön palvelualueella (Suokatu 42),
23.8.2018

Anu Vartiainen

Matti Venäläinen

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Tarkastettu pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivulla www.kuopio.fi/paatoksenteko 24.8.2018

Seija Pasanen
Pöytäkirjanpitäjä

23.08.2018

Julkinen

Muutoksenhakukiellot Kuntalain 136 §:n mukaan ei oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta voi tehdä §:ien 41 – 43 ja 45 - 47 osalta, koska päätökset koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutosta ei voi hakea valittamalla §:n 44, koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset

Pöytäkirjaan liitetään oikaisuvaatimusohjeet §:n 44 osalta

liite A

23.08.2018

Julkinen

Käsitellyt asiat

Nro	§	Liite/ viite*	Otsikko	Sivu
1	41 §		Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
2	42 §		Pöytäkirjantarkastajat	6
3	43 §		Joukkoliikennepalvelujen hankinta Kuopion ja Siilinjärven alueella	7
4	44 §		Laatupalkkiot Kuopion kaupunkiseudun paikallisliikenteessä	10
5	45 §		Kilpailun rajoittaminen	14
6	46 §		Joukkoliikennelautakunnan tiedonannot 2018	16
7	47 §		Muut asiat	17

Muutoksenhaku

44 §			Liite A Kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje / Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	18
------	--	--	--	----

23.08.2018

41 §

41 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus

Puheenjohtaja

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksesta oli poissa Samuli Voutila. Lisäksi kokouksesta oli poissa kaupunginhallituksen edustaja Veera Willman.

23.08.2018

42 §

42 §

Pöytäkirjantarkastajat

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö

Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Anu Vartiainen ja Samuli Voutila.

Päätös

Valittiin Anu Vartiainen ja Matti Venäläinen.

§ 43

Asianro 8746/02.08.00.01/2017

Joukkoliikennepalvelujen hankinta Kuopion ja Siilinjärven alueella

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi Henkilökuljetusten järjestäminen

Hankintalaki

Uusi kansallinen hankintalaki astui voimaan 1.1.2017. Lainsäädäntö perustuu EU:n julkisia hankintoja koskeviin direktiiveihin. EU-kynnysarvot ylittäviin tavara- ja palveluhankintoihin sekä rakennusurakoihin lakimuutos toi paljon muuttuneita yksityiskohtia.

18.10.2018 ja sen jälkeen käynnistyvissä EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa kaikki hankintamenettelyyn liittyvä tiedonvaihto on tehtävä pääsääntöisesti sähköistä muotoa käyttäen. Hankintailmoitukset ja tarjouspyyntöateriaali tulee olla avoimesti ja rajoituksetta saatavilla sähköisessä muodossa ja vain poikkeuksellisissa tapauksissa voidaan käyttää muuta kuin sähköistä viestintämuotoa. Myös tarjoukset pitää jättää sähköisessä muodossa. Välineet, laitteet ja niiden ominaisuudet eivät saa rajoittaa toimittajien mahdollisuuksia osallistua hankintamenettelyyn, joten viestintävälineiden tulee olla esteettömiä.

Kuopion kaupungin hankintaohje

Hankintalain uudistuksen vuoksi myös Kuopion kaupungin hankintaohjetta on päivitetty tarvittavilta osin. Kaupunginjohtajan johtoryhmä hyväksyi 31.10.2017 päivitetyn ohjeen, jonka mukaan kaupungin hankinnat kilpailuttaa pääsääntöisesti IS-Hankinta Oy. Päälinjauksen ulkopuolelle jäävät vain erikseen sovittavat erityishankkeet kuten rakennusurakat, suorahankinnat ja pienhankinnat. Näiden hankintojen osalta toimitaan voimassa olevien hallinto- ja toimintasääntöjen mukaisesti. IS-Hankinta Oy on näissä hankinnoissa asiantuntijaroolissa.

Dynaaminen hankintajärjestelmä

Hankintalain 49 §:n mukaan dynaamisella hankintajärjestelmällä tarkoitetaan täysin sähköistä hankintamenettelyä tavanomaisille ja markkinoilla yleisesti saatavilla oleville hankinnoille. Hankintamenettely on kestopnsa ajan avoin kaikille soveltuvuusehdot täyttävälle toimittajille. Hankintayksikkö ei saa periä toimittajilta maksuja järjestelmään osallistumisesta.

IS-Hankinnalla on ollut käytössä jo vuosia sähköinen hankintajärjestelmä Cloudia, jolla se on tehnyt erilaisia kilpailutuksia. Järjestelmä täyttää voimassaolevan lainsäädännön vaatimukset.

Joukkoliikennepalvelujen hankinta

Kuopion kaupungin hallintosäännön 45 §:n mukaan Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta päättää yksinomaan toimivalta-alueellansa

23.08.2018

harjoitettavan joukkoliikenteen hankinnasta ja kilpailuttamisesta sekä hyväksyy tehtävät sopimukset ja valvoo niiden noudattamista.

Joukkoliikennelautakunta siirsi päätösvaltansa 30.11.2017 (§ 36) alkuvuodesta 2018 kilpailutettujen kahden maaseutuliikenteen kohteen osalta IS-Hankinnalle. IS-Hankinta kilpailutti liikenteet, solmi sopimukset ja hallinnoi sopimuksia koko niiden voimassaoloajan. Bruttoliikennesopimukset astuivat voimaan 4.6.2018 ja päättyvät 4.6.2020, jonka jälkeen sopimuksia on mahdollisuus jatkaa 1+1 optiovuosilla. IS-Hankinta perii vuosittain liikenteenharjoittajalta palvelumaksun, joka on 1 % sopimuksen arvonlisäverottomasta hinnasta.

Kuopion kaupungilla ei ole tällä hetkellä sähköistä hankintajärjestelmää, joka soveltuisi joukkoliikennepalvelujen hankintaan lain vaatimusten mukaisesti. Järjestelmän hankkiminen kaupungille todettiin tässä vaiheessa liian kalliiksi.

Joukkoliikennepalvelujen hankinnoille jatkossa on kolme vaihtoehtoa:

1. Siirtää päätösvalta hankinnoista kokonaan IS-Hankinnalle, jolloin myös sopimuksen hallinta jää hankintayhtiölle.
2. Käyttää IS-Hankinnan julkaisupalvelua tuntihinnalla (120 euroa/tunti), jolloin joukkoliikenneyksikkö laatii asiakirjat ja hallinnoi sopimuksia. Joukkoliikenneyksikkö vastaa asiakirjojen lainmukaisuudesta. Tarjousten sähköinen vastaanottaminen sisältyy palveluun.
3. Käyttää IS-Hankinnan konsultointipalvelua tuntihinnalla (120 euroa/tunti), jolloin hankintayhtiö mm. tarkistaisi joukkoliikenneyksikön laatimien asiakirjojen lainmukaisuuden sekä arvioisi mahdolliset riskit ja kaupalliset edut. Lisäksi palvelu sisältää asiakirjojen julkaisemisen sekä tarjousten vastaanottamisen.

Hankintayhtiön palvelujen hankinnoista vastaavalla yksiköllä ei ole tällä hetkellä vahvaa joukkoliikenneasiantuntemusta. Jos päätösvalta siirretään kokonaan IS-Hankinnalle, lisää ratkaisu joukkoliikenneyksikön vastuuta kilpailuasiakirjojen asiasisällöstä siihen saakka, kunnes hankintayhtiölle kertyy tarvittavaa kokemusta.

IS-Hankinta Oy perii normaalin käytännön mukaan sopimuskumppanilta 0,1 - 2 % palvelumaksun riippuen hankinnan vuosiarvosta siten, että yli 20 miljoonan euron hankinnoissa maksu on pienin. Paikallisliikenteen hankinnoissa palvelumaksu olisi 0,2 - 1,5 % ja maaseutuliikenteessä 1,25 - 1,75 %. Tämän liikenteenharjoittajat sisällyttävät luonnollisesti kilpailutilanteesta riippuen tarjoushintoihinsa, jota kautta kustannus tulee viimekädessä viranomaisen maksettavaksi.

Päätösvallan siirtäminen kokonaan IS-Hankinnalle olisi kuitenkin tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisinta. Hankintayhtiö vastaisi kilpailutuksen lainmukaisuudesta, päätöksistä ja niistä mahdollisesti tehtävistä valituksista sekä sopimuksen hallinnasta ja mahdollisista sopimusriidoista. Näin viranomaisen voisi keskittyä kokonaispalvelun suunnitteluun ja sen kehittämiseen.

23.08.2018

43 §

Esitys

Esitän joukkoliikennelautakunnalle, että se siirtää päätösvallan joukkoliikennehankinnoista toimivalta alueellaan toistaiseksi IS-Hankinta Oy:lle.

Valmistelija

Seija Pasanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5424

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen.

Päätös

Esittelijä täydensi päätösehdotusta siten, että lautakunta siirtää päätösvallan joukkoliikennehankinnoista toimivalta-alueellaan toistaiseksi IS-Hankinta Oy:lle, mutta pitää itsellään päätösvallan valintakriteereistä.

Täydennetty päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Laatupalkkiot Kuopion kaupunkiseudun paikallisliikenteessä

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi Henkilökuljetusten järjestäminen

Yleistä

Bruttomallin liikennöintisopimukset ovat olleet käytössä suurilla kaupunkiseuduilla niin kauan kuin bussiliikennettä on kilpailutettu eli 1990-luvun puolivälistä lähtien. Koska palvelun laatu heikkeni alkuvuosina, herätettiin keskustelu sopimusten kehittämisestä aikaisempaa kannustavammiksi. Kannusteilla haluttiin lisätä liikennöinnin mielekkyyttä ja liikennöitsijöiden halukkuutta palvelun kehittämiseen.

Helsingin Seudun Liikenteessä (HSL) on otettu käyttöön matkustajakysynnän sijaan kannustimiksi asiakastytyväisyys sekä liikennöinnin laadun seuranta. Kannusteiden lisäksi HSL:n alueella on käytössä sanktiot, mikäli vuoroja jää ajamatta tai vuoroja ajetaan kalustolla, joka ei ole tarjouksen mukaista. Kokemukset HSL:n käyttämisestä kannusteista ja sanktioista ovat olleet varsin hyviä sekä tilaajan että liikennöitsijöiden mielestä.

Tänä päivänä bruttomallin sopimuksia on myös useilla keskisuurilla kaupunkiseuduilla ja siitä on tullutkin yleisin sopimusmuoto Suomessa.

Laatupalkkiojärjestelmä on käytössä HSL:n lisäksi mm. Tampereella, Turussa ja Jyväskylässä. Oulussa järjestelmä on suunnitteluvaiheessa. Palkkiot (bonukset) määritetään autoissa tehtävien asiakastytyväisyyskyselyjen tulosten perusteella. Maksimikannusteena on käytetty 2,5 - 4 % kokonaiskorvauksesta.

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta päätti 30.3.2017 (19 §), että seudulla siirrytään uusien joukkoliikenteen kilpailutusten myötä kannusteurakkasopimuksista kannustaviin bruttosopimuksiin.

Kuopion kaupunkiseudulla solmittiin ensimmäiset bruttoliiikennesopimukset maaseutuliikenteeseen alkuvuodesta 2018. Näihin sopimuksiin ei sisällytetty laatupalkkiojärjestelmää, koska maaseutuliikenteen laatua ei voi arvioida asiakastytyväisyyskyselyn perusteella. Maaseutuliikenteessä matkustajista 80-90 % on alle 15-vuotiaita koululaisia, joille ei voi kysymyksiä esittää ilman vanhempien lupaa. Yli 15-vuotiailta saatujen vastausten määrä on ollut niin vähäinen, ettei niillä ole tilastollista merkitystä. Asiakastytyväisyyteen perustuva laatupalkkiojärjestelmä ei siten sovi alueen maaseutuliikenteeseen.

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenneohjelma 2025

Keväällä 2016 Suomen Paikallisliikenneliitto ry teetti selvityksen siitä, miten bruttosopimusten kannustavuutta voitaisiin lisätä. Selvityksen pohjalta Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenneohjelmassa 2025 päädyttiin ehdottamaan alueelle järjestelmää, jossa bruttosopimukseen sisällytetään seuraavia kannustimia:

23.08.2018

44 §

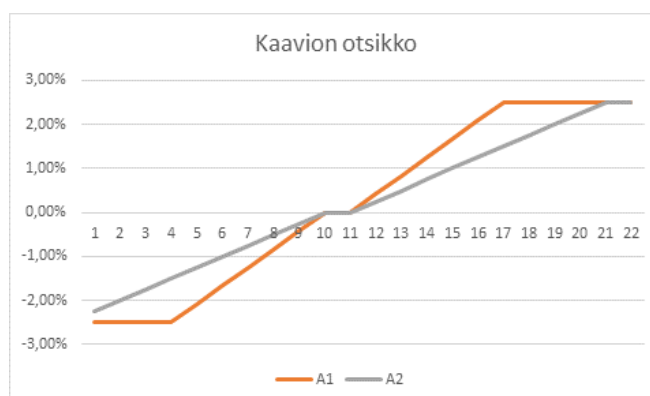
1. Asiakastyytyväisyys
  - Asiakastyytyväisyys perustuu tilaajan teettämiin asiakastyytyväisyystutkimuksiin. Maksimikannusteeksi esitettiin 3 % kokonaiskorvauksesta.
2. Kysyntäkannuste
  - Kysyntäkannuste perustuu todettuun matkustajamääräkehitykseen. Maksimikannusteeksi esitettiin 1 % kokonaiskorvauksesta.
3. Tuotannon toteutuminen
  - Tuotantokannusteen avulla palkitaan niitä liikennöitsijöitä, joilla tuotannon toteutumisaste (ajetut lähdöt suhteessa suunniteltuihin tai aikataulun mukaisiin lähtöihin) ylittää sovitun tavoitteen.
4. Sanktiot ajamattomista lähdöistä
  - Ajamattomista lähdöistä tilaaja ei maksa korvausta.
5. Laadun huomioon ottaminen tarjouskilpailun ratkaisuperusteena
  - Liikennöitsijän nykyinen laatu indikoi vahvasti sitä laatua, mitä se tulee tuottamaan voittamassaan uudessa sopimuksessa. Tarjouskilpailussa laatuhistoria (asiakastyytyväisyys, ajamattomat lähdöt) ja laatu-lupaus (asiakastyytyväisyys, ajamattomat lähdöt) otetaan huomioon 10 %:n painoarvolla.

Turun ja Jyväskylän malli

Turussa jo vuosia sitten laaditun laskentamallin mukaan bonusprosentti lasketaan kaavalla: $(X-3,9) * 2,5/0,6$, jossa X tarkoittaa kyselyssä saatua kokonaisarvosanaa pisteinä. Jotta bonuksia syntyisi, tulee asiakastyytyväisyyden kokonaisarvosana olla yli 3,9. Bonuksen maksimiarvo on +2,5 % maksetuista korvauksista.

Jos kokonaisarvosana jää alle 3,8, syntyy sanktiota. Sen %-arvo lasketaan kaavalla $(X-3,8) * 2,5/0,6$, jossa X tarkoittaa kyselyssä saatua kokonaisarvosanaa pisteinä. Sanktion maksimiarvo on -2,5 % maksetuista korvauksista.

Määrittelyssä käytetään kulmakerrointa 0,6, jotta maksimibonuksen (2,5 %) saa arvosanalla 4,5. Tämä on käytännössä mahdollista saavuttaa. Ilman kulmakerrointa maksimibonuksen saisi arvosanalla 5, johon ei käytännössä koskaan päästä. Kulmakerroin suurentaa myös pienillä bonukseen oikeuttavilla arvosanoilla saatavaa bonusta. Sama on toiseen suuntaan eli sanktio nousee nopeammin kulmakertoimella kuin ilman sitä. Laskentamallia havainnollistaa seuraava kuva:

23.08.2018

$A_1 = \text{Kaava kulmakertoimella, jossa bonusprosentti} = (X-3,9) * 2,5/0,6$

$A_2 = \text{Kaava ilman kulmakerrointa, jossa bonusprosentti} = (X-3,9) * 2,5$

Jyväskylässä bonusten määrittelyssä käytetään Turun kaavaa. Asiakastyytyväisyyskyselyyn on sisällytetty neljä bonuksen määrittelyssä käytettävää kysymystä, joita painotetaan laskelmissa seuraavasti:

- kuljettajan asiakasystävällisyys, painoarvo 40 %
- kuljettajan ajotapa, painoarvo 20 %
- bussin sisätilojen siisteys, painoarvo 25 %
- bussin ulkopinnan siisteys, painoarvo 15 %.

Arvosanat annetaan asteikolla 1 - 5 ja kysely tehdään sopimuskohteittain neljä kertaa vuodessa. Jyväskylässä laadun jäädessä alle 3,5 kahdessa peräkkäisessä kyselyssä, eikä korjaustoimenpiteillä saada parannusta tilanteeseen, on viranomaisella oikeus purkaa sopimus 12 kuukauden irtisanomisajalla.

Laatupalkkiojärjestelmä Kuopion kaupunkiseudun paikallisliikenteessä

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenneohjelmassa esitetty kannustejärjestelmä on tavoitteena hyvä. Kannustejärjestelmän käyttöönotto olisi kuitenkin järkevää tehdä vaiheittain esim. Jyväskylän mallilla eli käyttöön otettaisiin aluksi asiakastyytyväisyys ja sanktiot ajamattomista vuoroista. Lisäksi käytössä ovat joukkoliikennelautakunnan 30.11.2017 (34 §) hyväksymät palvelurikemaksut.

Kuopion kaupunkiseudulla kaksi kertaa vuodessa tehtävissä asiakastyytyväisyyskyselyssä on pyydetty yhteinen arvosana linja-auton siisteydestä ja matkustusmukavuudesta. Auton sisä- ja ulkotilaa ei ole eroteltu. Yhdeksi laadun arviointikohteeksi alueella voitaisiin ottaa vuoron täsmällisyys, joka on sisällytetty kyselyn peruskysymyksiin.

Laatupalkkiojärjestelmän käyttöönotto edellyttäisi kyselyjen lisäämistä järjestelmään kuuluvissa liikenteissä kahdesta kerrasta neljään kertaan vuodessa, jotta satunnaisvaihtelun merkitys vähenisi.

Painotukset Kuopion kaupunkiseudun paikallisliikenteessä voisivat olla seuraavat:

- kuljettajan asiakasystävällisyys, painoarvo 40 %
- kuljettajan ajotapa, painoarvo 20 %
- vuoron täsmällisyys, painoarvo 25 %
- bussin siisteys ja matkustusmukavuus, painoarvo 15 %

Painotetut laatupisteet laskettaisiin suoraan asiakastyytyväisyyskyselyssä annetun kokonaisarvosanan (1 - 5) perusteella siten, että arvosana vastaa suoraan pisteitä.

23.08.2018

44 §

Myös Kuopion kaupunkiseudun paikallisliikenteen sopimukset pitäisi voida irtisanoa, jos laatu on huono eikä sitä saada parannettua. Viranomaisella tulisi olla oikeus purkaa sopimus, jos kahdessa peräkkäisessä kyselyssä kokonaisarvosana jää alle 3,5, eikä tilannetta saada korjattua. Irtisanomisaika voisi olla 12 kuukautta, ja irtisanominen tulisi tehdä kirjallisesti.

Laatupalkkiojärjestelmän taloudelliset vaikutukset

Vuonna 2017 maksettujen liikennöintikorvausten ja maaliskuussa 2018 tehdyn kyselyn tulosten perusteella Kuopiossa laatupalkkioita kertyisi koko paikallisliikenteestä reilut 190 000 euroa vuodessa. Sanktioihin ei kyselytulokset ole tähän mennessä antaneet aiheutta. Kustannukset kertyisivät vaihteittain kilpailutusten ja sitä kautta sopimusmallin vaihtumisen myötä.

Kesäkauden alussa 2019 käynnistyy kolmen ensi talven aikana kilpailutettavan kohteen paikallisliikenteet. Vuoden 2019 kustannukset kasvaisivat näiden kohteiden laatupalkkioiden osalta vuoden 2017 liikennöintikorvausten perusteella reilulla 25 000 eurolla (kolme kohdetta reilut 50 000 euroa/vuosi).

Vaikutusten arviointi

Esitys on ympäristö- ja yritysvaikutuksiltaan myönteinen, koska sillä turvataan joukkoliikennepalvelun laadun säilyminen korkeana ja siten joukkoliikenne houkuttelevana kulkuvaihtoehtona.

Esitys

Esitän joukkoliikennelautakunnalle päätettäväksi, että Kuopion kaupunkiseudun paikallisliikenteessä otetaan käyttöön uusien bruttoliiikennesopimusten kilpailutusten myötä laatupalkkiojärjestelmä edellä esitetyllä mallilla. Ensimmäiset uudelleen kilpailutetut liikenteet käynnistyvät kesäkauden alussa 2019, joiden osalta bonuksista syntyisi lisäkustannuksia loppuvuonna arviolta reilut 25 000 euroa.

Valmistelija

Seija Pasanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5424

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

§ 45

Asianro 8746/02.08.00.01/2017

Kilpailun rajoittaminen

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi Henkilökuljetusten järjestäminen

Kilpailun rajoittaminen vuonna 2013

Kuopion paikallisliikennettä hoiti yksi liikenteenharjoittaja 1980-luvulta alkaen linjaliikennelupien perusteella 1.7.2014 saakka, jolloin järjestämisvastuu joukkoliikennepalveluista siirtyi liikenteenharjoittajilta toimivaltaisille viranomaisille.

Ennen muutosta Kuopiossa oli selkeä poliittinen tahtotila, että paikallisliikenteen 'monopoli' tulee saada purettua muutostilanteessa. Tavoitteena oli kilpailun säilyttäminen alueella ja sitä kautta turvata viranomaisen kannalta kohtuullinen hintataso myös tulevaisuudessa.

Niinpä ensimmäistä viranomaisen järjestämää paikallisliikenteen kilpailutuksen suunnittelun varten perustettiin työryhmä, jossa oli päättäjiä Kuopiosta ja Siilinjärveltä. Työryhmä päätti edistää joukkoliikennemarkkinoiden toimintaa rajoittamalla kilpailua määräävän markkina-aseman tai monopoliaseman välttämiseksi.

Paikallisliikenteen kilpailussa vuonna 2013 tilaaja varasi itselleen oikeuden olla hyväksymättä yhden tarjoajan tekemiä tarjouksia siltä osin, kun tarjousten hyväksyminen johtaisi määräävän markkina-aseman tai monopoliaseman syntymiseen toimivalta-alueella. Ratkaisussa yksi tarjoaja pystyi saamaan viidestä kohteesta korkeintaan kolme siten, että hyväksyttävät kohteet eivät olleet automäärältään kolme suurinta.

Hankintalaki 75 §, hankintasopimuksen jakaminen osiin

Hankintalain mukaan hankintayksikkö voi tehdä hankintasopimuksen erillisinä osina ja määritellä kyseisten osien koon ja kohteen. Jos hankintayksikkö ei jaa hankintasopimusta osiin, sen on esitettävä jakamatta jättämisen syyt hankinta-asiakirjoissa, hankintapäätöksessä tai hankintamenettelyä koskevassa erillisessä kertomuksessa.

Hankintayksikön on ilmoitettava hankintailmoituksessa, voiko tarjouksen antaa yhdestä, useammasta vai kaikista osista. Jos tarjouksia voi antaa useammasta tai kaikista osista, hankintayksikkö voi rajoittaa niiden osien määrää, joihin saman tarjoajan tarjous voi tulla valituksi. Tällöin hankintayksikön on ilmoitettava hankintailmoituksessa niiden osien enimmäismäärä, joihin saman tarjoajan tarjous voi tulla valituksi. Hankintayksikön on ilmoitettava hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä säännöt, joita se soveltaa ratkaistessaan, mihin osaan tarjoajan tarjous tulee valituksi, jos tarjoajan tarjous tulisi valituksi hankintailmoituksessa ilmoitettua enimmäismäärää useampaan osaan.

23.08.2018

Hankintayksikkö voi yhdistää useampia osia tai kaikki osat samaan hankintasopimukseen. Hankintayksikön on ilmoitettava hankintailmoituksessa, mitkä osat tai osien ryhmät se voi yhdistää.

Nykytilanne

Tällä hetkellä Kuopion ja Siilinjärven paikallisliikennettä hoitaa kolme liikenteenharjoittajaa. Paikallisliikenteessä määräävä markkina-asema on hyvin lähellä, sillä liikevaihdosta reilut 76 %, linjakilometreistä 74 % ja automäärästä reilut 77 % on samalla liikenteenharjoittajalla. Jotta seuraavassa kilpailussa ei syntyisi määräävää markkina-asemaa, tulisi yhdelle liikenteenharjoittajalle hyväksyttävän liikenteen määrää rajoittaa.

Rajoittaminen paikallisliikenteen kilpailussa 2018

Paikallisliikenteessä kolmen kohteen sopimus päättyy kesäkauden 2019 alussa. Liikenteet tulee kilpailuttaa vielä kuluvan vuoden aikana, jotta liikenteenharjoittajille jää riittävästi aikaa järjestelyihin.

Kilpailutettavaksi tulevat pienkalustolinjat sekä linjat 4, 8 ja 30 - 40. Pienkalustokohde on niin pieni, että sillä ei ole kokonaisuuden kannalta merkitystä. Linjoista 4, 8 ja 30 - 40 muodostetaan kaksi kohdetta, joiden automäärät ovat lähes saman suuruiset. Näiden osalta tulisi rajoitus tehdä siten, että yksi tarjoaja ei voi saada kumpaakin kohdetta.

Hyväksyttävät tarjoukset ratkaistaan tilaajan kannalta kokonaistaloudellisuuden kokonaisuuden perusteella. Yhden tarjoajan tehdessä edullisimman tarjouksen molemmista kohteista, jätetään hyväksymättä se tarjous, jonka piste-ero toiseksi halvimpaan tarjoukseen on pienin. Rajoitusta ei kuitenkaan käytetä, jos kohdekohtainen piste-ero halvimman ja toiseksi halvimman tarjouksen välillä on yli 10 %.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Esitän joukkoliikennelautakunnalle päätettäväksi, että seuraavassa paikallisliikenteen kilpailussa varataan viranomaiselle mahdollisuus rajoittaa kilpailua määräävän markkina-aseman syntymisen estämiseksi edellä esitetyillä periaatteilla.

Valmistelija

Seija Pasanen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5424

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen.

Päätös

Esittelijä poisti asian listalta.

§ 46

Asianro 105/00.02.03/2018

Joukkoliikennelautakunnan tiedonannot 2018

Viranhaltijapäätökset 21.5. – 12.8.2018

Asiakirjan nro	Päätöksentekijä	§ / vuosi	Päätöspäivämäärä	Otsikko
5642/2018-1	apulaiskaupunginjohtaja - ELKO Apulaiskaupunginjohtaja kyp	2 § / 2018	27.6.2018	Matkustajainformaatiojärjestelmän ja liikenteen hallinnan palvelujen hankinta
4475/2018-1	joukkoliikennepäällikkö - KYP Joukkoliikennepäällikkö	9 § / 2018	28.5.2018	Valteri-koulu Onervan oppilaan taksikuljetus Kuopio - Jyväskylä - Kuopio 9.8.2018 alkaen

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi ja päättää, ettei mainituissa päätöspöytäkirjoissa olevia otto-oikeuden alaisia päätöksiä oteta lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

§ 47

Asianro 82/00.02.03/2018

Muut asiat

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta käsittelee tarvittaessa muita asioita.

Päätös

- sovittiin Paikallisliikennepäiville osallistumisen käytännön järjestelyistä
- käytiin läpi Vilkku-linja-autojen ulkoasusta laaditut vaihtoehdot
- keskusteltiin nuorisovaltuuston tekemän aloitteen vastineesta

23.08.2018

Liite A Kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje / joukkoliikennelautakunta (44 §)

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Postiosoite	PL 1097, 70111 KUOPIO
Käyntiosoite	Suokatu 42
Puhelin	044 718 5110, 044 718 5113
Sähköposti	kaupunkiymparisto(at)kuopio.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen **tiedoksisaan-
nista**. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi Kuopion kaupungin verkkosivuille www.kuopio.fi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston virka-ajan päättymistä tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.